
MUZEUL DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE.

70 DE ANI DE EXISTENȚĂ (2004)

Anul 2004 a consemnat un frumos moment aniversar pentru unitatea etalon a Complexului Muzeal Județean Neamț – Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț, de la a cărei înființare, de către preotul-arheolog Constantin Matasă, s-au împlinit 70 de ani. Cu acest prilej, în zilele de 24 și 25 iunie a fost organizată la sediul instituției o manifestare cultural-științifică destinată marcării acestui eveniment, în colaborare cu Consiliul Județean Neamț și Fundația Cultural-Științifică „Constantin Matasă” din Piatra-Neamț. Aceasta s-a desfășurat concomitent cu simpozionul comemorativ intitulat *Ștefan cel Mare și Sfânt. Apărător al creștinătății*.

Cu această ocazie a fost lansată și prestigioasa revistă *Memoria Antiquitatis*, ajunsă la cea de-a XXIII-a apariție. În paginile sale se pot regăsi o serie de materiale și cercetări arheologice datând din toate epocile istorice, o prezentare *in extenso* a Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț, omagierea a două din personalitățile marcante ale arheologiei românești, ajunse la ceas aniversar (dr. Vasile Ursachi și dr. Dan Monah), o cronică a activității de cercetare științifică a Complexului în perioada 2002-2003, prezentarea unor importante manifestări cultural-științifice derulate în același interval de timp, comemorarea unuia dintre colaboratorii noștri permanenți (Marin-Marcel Drăgotescu), mai multe recenzii ale unor volume de specialitate apărute în perioada anterioară apariției volumului, precum și o trecere succintă în revistă a publicațiilor și materialelor arheologice și numismatice, provenite din transferuri, donații și achiziții, care au îmbogățit patrimoniul cultural al instituției. La apariția sa a contribuit un număr de 42 de specialiști de prestigiu din țară și de peste hotare, de la 23 de instituții de profil, prin intermediul celor 40 de studii și articole publicate, atât în limba română – însoțite de rezumate în limbi străine –, cât și în limbi de circulație internațională, caracterizate printr-o mare varietate tematică (arheologie, istorie, restaurare-conservare, numismatică, publicistică, manifestări cultural-științifice și expoziționale etc.).

Sesiunea propriu-zisă de comunicări științifice, a cărei diversitate tematică și prezență numeroasă a impus împărțirea pe secțiuni (arheologie, istorie, restaurare-conservare și artă), a beneficiat de susținerea a 35 de prezentări, aparținând unui număr de 44 de specialiști din România și Republica Moldova.

Sediul Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț.

<http://www.muzeu-neamt.ro> / <http://cimec.ro>

În deschiderea lucrărilor, directorul Complexului Muzeal județean Neamț, dr. Gheorghe Dumitroaia, a prezentat pe larg principalele repere din cei 70 de ani de existență ai Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț (istoricul instituției, activitatea de cercetare, restaurare, conservare, gestionare, evidență și valorificare, expozițională și publicistică, a a bogatului și variatului patrimoniului cultural deținut).

De asemenea, dr. Alexandru Vulpe și dr. Dan Monah au subliniat contribuția deosebit de importantă avută de-a lungul timpului de către unitatea muzeală aniversată la cercetarea preistoriei și protoistoriei României, și în special a culturii Cucuteni, care a constituit dintotdeauna obiectul de activitate principal al acestei instituții, care este în prezent deținătoarea celui mai numeros și spectaculos tezaur de artefacte cucuteniene. În acest sens, rolul primordial este deținut din 1995 încoace de Centrul Internațional de Cercetare a Culturii Cucuteni. Corolarul activității de cercetare a probabil celei mai importante și mai spectaculoase civilizații europene îl constituie crearea, în anul 2005, a Primului muzeu Cucuteni din România, care adăpostește în prezent cea mai mare parte a capodoperelor cucuteniene.

Au urmat apoi celelalte comunicări, în care a fost abordată o tematică foarte variată, cuprinzând rezultate ale ultimelor cercetări arheologice, inclusiv de natură interdisciplinară, relațiile dintre diferitele civilizații contemporane, introducerea în circuitul științific al unor artefacte deosebite, studii de restaurare și conservare, numismatică, toponimie, diferite documente, arhitectură, artă plastică, portrete ale unor personalități marcante din domeniile abordate, fiind acoperite practic toate epocile istorice, de pe un spațiu vast.

În cadrul sesiunii de comunicări științifice au fost prezentate următoarele materiale:

- Gheorghe Dumitroaia, *Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț – 70 de ani de activitate*;
- Dan Monah, *Contribuția Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț la cercetarea culturii Cucuteni*;
- Alexandru Vulpe, *Muzeul Arheologic Piatra-Neamț – contribuții la cercetarea preistoriei și protoistoriei României*;
- Marin Cârciumaru, Mircea Anghelinu, Marian Cosac, Ovidiu Cârșina, *Așezarea paleolitică de la Piatra-Neamț - „Poiana Cireșului”*;
- Dragomir-Nicolae Popovici, *Profesorul-arheolog Vladimir Dumitrescu și puterea comunistă*;
- Dan Monah, Gheorghe Dumitroaia, Constantin Preoteasa, Roxana Munteanu, Dorin Nicola, Daniel Garvăn, *Complexele de locuire din etapa Cucuteni A₁ de la Poduri-„Dealul Ghindaru”*;
- Felicia Monah, *Noi determinări arheobotanice privind eneoliticul din Moldova*;
- Marius Alexianu, *Spațiul carpato-balcanic: axă a indo-europenizării*;
- Valeriu Căvruc, *Epoca bronzului în sud-estul Transilvaniei în lumina noilor cercetări*;
- Neculai Bolohan, Cristina Crețu, George Bilavski, *Cercetări arheologice la Siliștea, com. Români, jud. Neamț*;
- Eugen Sava, *Noi contribuții la cercetarea cenușarelor de tip Noua*;
- Alexandru Vulpe, *Despre „problema” scitică în România și nu numai*;

Aspecte din timpul lucrărilor.

<http://www.muzeu-neamt.ro> / <http://cimec.ro>

- Mihai Irimia, *Fortificația getică de la Adâncata, jud. Constanța, și unele probleme ale raporturilor civilizației autohtone cu lumea greco-elenistică*;
- Silvia Teodor, *Relațiile geto-dacilor de la est de Carpați cu civilizațiile vecine*;
- Gabriela Gheorghiu, *O unealtă de toreutică descoperită în cetatea dacică de la Costești-„Cetățuie”*;
- Virgil Mihăilescu-Bîrliba, *Noi date privind monetăria dacică*;
- Ion Ioniță, *Masivul Carpat – reper geografic de referință pentru istoria mileniului I d. Hr.*
- Ioan Mitrea, *Importanța cercetărilor arheologice din județul Neamț la cunoașterea sec. V-VII în spațiul est-carpatic al României*;
- Dan Gh. Teodor, *Unele precizări cu privire la sec. V-VIII în nordul Dunării de Jos*;
- Gheorghe Mănușu-Adameșteanu, *Începuturile orașului București în lumina cercetărilor arheologice*;
- Rodica Popovici, *Cercetările arheologice din așezările rurale medievale din zona Neamț*;
- Doina Ciobanu, *Metode și tehnici de extragere a sării în spațiul românesc în evul mediu*;
- Gavril Luca, *Sate dispărute din Ocolul Neamțului*;
- Dan Mihăilescu, *Biserica de la Buciulești – ctitorie a familiei domnitorului Gheorghe Ștefan*;
- Victor Tănăsescu, Ludovica Tănăsescu, *Mărturii documentare privind unele localități rurale din județul Neamț*;
- Minodora Măț, *Lascăr Vorel. Jurnal – 1915-1917*;
- Viorica Zgutta, *Un document inedit: procesul verbal al ședinței Consiliului de Miniștri din 28 martie 1919*;
- Adriana Țibulcă, *O pagină din istoria „cercetășiei”*;
- Elena Cojocariu, *Un dascăl nemțean de prestigiu: institutoarea Zulnia Isăcescu*;
- Rodica Luchian, Octavian Luchian, *Amintiri despre „Tataia”*;
- Ioan Cocuz, *Amintiri despre profesorul Iulian Antonescu*;
- Paula Chiribută, Dan Mihăilescu, *Aurel Buzilă – In Memoriam*;
- Doina Rotaru, *Mărturii de artă plastică (portrete) din sec. XVIII-XIX de pe teritoriul județului Vaslui*;
- Ana Dicu, *Probleme de conservare a expozițiilor muzeale permanente*;
- Lucica Pârvan, *Modalități de finanțare ale lucrărilor de restaurare la monumente istorice.*

În final, participanții la acest moment aniversar au realizat un tur al principalelor obiective turistice din Piatra-Neamț și din împrejurimi.

Manifestarea, de o înaltă ținută științifică, s-a bucurat de aprecieri din partea tuturor celor prezenți, pe al căror sprijin vom conta cu certitudine și la celelalte manifestări de acest gen, ce vor fi organizate în anii care urmează.

Constantin Preoteasa